

Sormen prozesua bide eta helburu

Claudia Dias dantzari portugaldarra Euskal Herrian dugu egunotan, Konposizioa Denbora Errealean deitzen den teknika erakustera heldu baita. Datorren irailaren 30etik urriaren 4ra bitarte, Bilboko Harrobia egoitzan izango da, arte eszenikoetan berritzailea den metodoari buruzko ikastaroa zuzentzen. 2014ko Bilbao Antzerki Dantza (BAD) jaialdian estreinatuko den piezaren prestaketa lanak dira.

| MYRIAM GARZIA |

MUSIKAN aspalditik ezagutzen da teknika, konposizio inprobisatua edota inprobisazio konposatua deitu izan zaio, eta egun, arte disziplina askotan, hala nola, arte plastikoetan edota eszenikoetan erabiltzen hasi dira. Dantza garaikideari dagokionez, Joao Fiadeiro koreografo eta dantzari portugaldarrak garatu du teknika, zeinaren arabera bat-batekosuna joko arau batzuen menpe jartzen den, unibertso, kontzientzia edota logika kolektiboari lehentasuna emaneko. Publikoaren heriotza iragarri dutenak ere badira —gaur ezagutzen dugun publikoarena, alegia—, espazio eszenikoan sortzen den unibertso kolektiboa, eszenaren alde bietara zabaltzen baita.

Fiadeiro konturatu zenez, sortzaileen arteko topaketetan da eraginkorra teknika, dantzarien eta ikuskizunean esku hartzen duten beste kolaboratzaileen arteko bileretan hasi zen erabiltzen. Egun, arte sorkuntzaren mugak gainditu ditu metodoak, eta beste eremu batzuetako talde lanetan ere erabiltzen da.

Claudia Dias (Lisboa, 1972) dantzaria, Fiadeiroren ikaslea eta ohiko kolaboratzailea dugu. Besteak beste, RE.AL-en ari da kolaboratzaile, João Fiadeirok gidatzen duen sorkuntza-estrategian interprete nagusi gisa, baita Konposizioa Denbora Errealean egitasmoaren garapenean, sistematizazioan eta zabalkundean.

2008an etorri zen estreinakoz Euskal Herrira, Bilboko La Fundicion aretoan “One woman show” dantza pieza aurkezttera, eta ordutik, bisita anitz egin du, dela dantza egitera, laborategiak zuzentzera edo sormen prozesuetan laguntzera.

“Gure asmoa, dantzariak teknika honetan trebatzea da”, diosku Matxalen de Pedrok,

Horman Poster taldeko dantzari eta Muelle 3 dantza eskolako kideak. “Egindako lanaren emaitza datorren urtean aurkeztuko dugu, 2014ko BAD jaialdian. Laborategi honetan eta datorren apirilean egingo den tailerrean parte hartuko duten dantzariak antzezlan honetako interpreteak izango dira. Baina horren aurretik, teknika honen gainean lan egin izana premiazkoa izango da”. Laborategia, arte eszenikoetan lan egiten duten hainbat elkartetak eta erakundek bultzatzen dute, hala nola Muelle 3, La Fundicion, Azala espazioa, Bilboeszena eta BAD jaialdiak.

Sormen prozesua talde osoaren esku

Arte eszenikoetan, bai antzerkian baita dantza garakidean ere, prozesua bera da artelana. Prozesuaren garrantzia erabatekoa da, hau da, pieza sortzeko orduan agertzen diren kontzeptuak zein ekintzak bilakatuko baitira antzezlan. Prozesua da bidea eta helburua. Arte eszenikoetan ematen den joera hori nabarmentzera dator, hain zuzen ere, KDE teknika. Berezitasuna zera du, sormen prozesu hori lan talde baten esku dagoela, kontziente indibidualetik taldearen kontzientzera egiten dela jauzia.

“Hainbat formazio tailer dago egun, baina guri interesatzen zaiguna sorkuntzarako formazioa da”, azaldu digu de Pedrok, “eta teknika hau oso aproposa da horretarako, zuzenean sortzen hasi eta ikuslariarekin harremanetan jartzen baitzaitu. Ikerketa metodoa da baina oinarriak estetikoak ere badira. Kolektibo horren eraginez, etikaren eremuan murgiltzen zara”.

Orainari buruzko hausnarketa proposatzen du KDE teknikak, orain politiko, sozial

eta kulturalaren gainean. Gure inguruan gertatzen ari denaz nork bere irakurketa du, baina badira hainbat kontu denok ulertzen ditugunak, eta horren ondorioz, batzen gaituen logika bat sortzen dute.

Sormenerako metodo honi esker, denbora errealean sortzea da funtsa, beti ere logika kolektiboa erabiliz, guztiok (bai dantzariak bai publikoak) uler dezaketen logika edota haria. “Irudi batetik bigarren batera pasatzean, inor ez galtzea da helburua” laburbildu digu de Pedrok.

Inprobisazioak teknika honetan izan dezakeen garrantziaz galdetu diogu: “Bai eta ez. Pieza izan daiteke bat-batekoa baina baita erabat konposatutakoa ere. Konposizio mota hau oso barneratuta izan behar duzu zuzenean inprobisatzeko. Irudiz osatuta dauden piezak

Claudia Dias
portugaldarraren
Konposizioa Denbora
Errealean tailerra,
Azalan (Laseras,
Araba).

dira, eta irudi batetik beste batera pasatzerakoan, logika kolektibo horri fideltasuna gorde behar diozu” dio dantzariak. “Eremu ezezagunean murgiltzen zara baina behin hodian sartuz gero, ezin duzu irten bukatu arte. Sartzen bazara norabide batean, logika jarraitzen duen punturaino jarraitu behar duzu, eta norabide hori bukatutzat jotzen duzunean beste norabide edota erabaki bat hartu behar duzu”.

Talde pentsamendua sortzen du KDE teknikak, denok uler dezakegun unibertso kolektiboa. Sormen prozesuotan garrantzitsua da bulego lana. Aldez aurretik kontzeptuak garatzen dira, hausnartu, erabaki, gero etorriko dira mugimendua eta ekintza. Logika saihestezin honek bat baino gehiago harrituko du. ■

CuadraBus

www.cuadribus.com

© 945 890 804 / 670 477 727 · Faxes: 945 892 215
info@cuadribus.com

Kelan, S.L.

- Suteen aurkako babesa
- Uren horniketa eta trataera
- Instalazio elektromekanikoak

Ibarra, 10 · 7. Pab · 48300 Gernika · Bizkaia
© 94 625 54 50 · Fax 94 625 54 00